

Raamatun kirjaimellisuudesta

Raamattu ei ole kirjaimellisesti sanasta sanaan Jumalan puhetta, Jumalan sanaa. Se on ihmisten kirjoittama ja sisältää ihmisten tekemiä virheitä. Osa virheistä on syntynyt kopiointivaiheessa, kun kirjoituksia on kopioitu vuosisatojen saatossa; osa on alkuperäisiä ensimmäisen kirjoittajan tekemiä.

Jopa Jumalan suora puhe on talletettu eri kohdissa eri tavalla, mikä todistaa sen, että Jumalan puhetta ei ole kirjoitettu kirjaimellisesti sanasta sanaan jokaiseen kohtaan ylös sillä tavalla kuin Jumala on sanat sanonut. Ihmiset ovat tehneet virheitä kirjoittaessaan muistin varassa ylös Jumalan puhetta.

Puhtainta Jumalan sanaa Raamatussa ovat ne kohdat, joissa Jumala puhuu profeettojen kautta. Profeetta sanoo silloin "Näin sanoo Herra" tai ilmaisee muilla vastaavilla sanoilla sen, että Jumala puhuu hänen suunsa kautta. Silti myös näissä kohdissa on ihmisten tekemiä virheitä, kun he ovat jäljestäpäin kirjoittaneet muistiin Jumalan sanoja.

Jumala on puhunut muinoin profeettojen kautta ja viimeisinä aikoina myös poikansa Jeesuksen kristuksen, Nasaretilaisen, kautta. (Hebr 1:1; Apt 1:2, 16; 4:25; 2Sam 23:1-4; Joh 14:9-11) Jeesuksen sanat ja hänen elämänsä tärkeimmät tapahtumat on kirjoitettu Uuteen testamenttiin vuosikymmeniä itse tapahtumien jälkeen. Evankeliumeissa ja kirjeissä on sen vuoksi selviä ristiriitoja ja eroja keskenään. Itse tärkein eli sanoma on kuitenkin totta: hengelliset opetukset ja se, mitä Jeesukselle on tapahtunut.

Ilmestyskirja on Raamatun viimeisin kirja. Johannes on kirjoittanut siihen Jeesuksen kristuksen ilmestyksen, jonka enkeli näytti hänelle hänen ollessaan hengessä herran päivänä. Ilmestyskirjan lopussa on varoitus, jonka mukaan siihen kirjaan ei saa lisätä mitään eikä ottaa siitä mitään pois. (Ilm 22:18-19) Samanlaisia varoituksia on Vanhassa testamentissa: Jumalan sanoista ei saa ottaa mitään pois eikä lisätä niihin mitään.

Ilmestyskirja on kopioitu alkuperäisestä versiosta melko sanatarkasti kreikankielessä. Meille asti säilyneissä tekstiversioissa on silti joitakin pieniä eroja. Näemme tästä, että ihmiset ovat tehneet kopioidessaan Raamattua virheitä jopa sellaisen kirjan kohdalla, jossa sellaisten virheiden tekemisestä on rangaistuksena ikuisen elämän menettäminen ja tuliseen järveen joutuminen. Vastaavia virheitä ja käsikirjoitusten välisiä eroja on muualla Raamatussa vielä enemmän.¹

Vielä enemmän virheitä on tullut silloin, kun Raamattua on käännetty eri kielille. Raamatun kääntäjien työhön on vaikuttanut heidän teologinen näkemyksensä, jonka he ovat sisällyttäneet systemaattisesti tekemäänsä käännökseen. Tästä syystä kaikki Raamatun käännökset tukevat kolmiyhteisen jumalan ja ikuisen piinahelvetin oppeja, vaikka niitä ei ole alkukielisissä Raamatuissa eivätkä profeetat, Jeesus ja apostolit niihin uskoneet.

Raamattu pitää suoran Jumalan puheen lisäksi sisällään paljon enemmän muita sanoja: inhimillistä kerrontaa, historiankirjoitusta, sukuluetteloita, suullisen perimätiedon muuttamista kirjoitettuun muotoon, runokielisiä lauluja, viisaukskirjallisuutta, mietelausemia ja sananlaskuja. Siihen on

---

¹ Jumalan sanoihin lisääminen ja niistä pois ottaminen tarkoittaa pikemmin niiden väärin ymmärtämistä ja vinoon vääntämistä kuin kirjaimellista kopiointia "sanasta sanaan". Tärkeintä on se, että kirjoitusten sanomaa ei muuteta, kuin se, että kirjoitukset olisi kopioitu kirjain kirjaimelta ja sana sanalta juuri oikeassa muodossa. Toki mahdollisimman tarkka kopiointi on myös tärkeää, mutta ei elämän ja kuoleman kysymys, niin kuin Jumalan totteleminen tai kapina häntä ainoaa vastaan.

lainattu myös Raamatun ulkopuolisia kirjoituksia: juutalaisia apokryfejä, jotka pitävät sisällään taruja ja juutalaista taikauskoa, jonka he ovat omaksuneet pakanakansoilta Babylonian pakkosiirtolaisuuden aikana.

Raamattuun on koottu monen eri kirjoittajan tekstejä. Jopa samassa kirjassa voi olla monen eri kirjoittajan tekstejä. Ensimmäinen Mooseksen kirja on koottu Israelin Egyptistä lähdön jälkeen suullisesta perimätiedosta ja mahdollisesti myös aiemmista kirjoituksista, jos niitä on ollut. Joku Mooseksen aikalainen on koonnut näistä aineksista yhden kokonaisen kirjan, joka on liitetty muiden Mooseksen kirjojen joukkoon. Hän on voinut jopa lisätä aiempaan materiaaliin omiin tarkoituseriinsä sopivaa tekstiä.

Mooses ei ole itse kirjoittanut kaikkea sitä, mitä Mooseksen kirjat pitävät sisällään. Joku hänen jälkeensä elänyt kirjuri on täydentänyt Mooseksen alkamaa kirjoitustyötä. (5Moos 34:5) Näitä täydentäjiä voi olla jopa useampi henkilö. Se selittäisi sen, miksi lain tauluista kertova osuus on kahteen kertaan Raamatussa (2Moos 20 ja 5Moos 5) niin kuin myös monet lain kirjan käskyt. Mooseksen neljäs kirja sukuluetteloinen on sekin jonkun muun kuin Mooseksen kirjoittama.

Huomaa, että itsensä Jumalan sanat poikkeavat toisistaan sapatin käskyn kohdalla: ne sanat, jotka Jumala kirjoitti lain tauluihin, kiveen (2Moos 20:10-11; 5Moos 5:13-15). Ensimmäisen version mukaan sapatia vietetään luomistyön muistamisen vuoksi. Toisen version mukaan silloin muistellaan sitä, kun Jahve vapautti kansansa Egyptin orjuudesta. Kumpi versio on alkuperäinen ja oikea? Vai ovatko nämä molemmat versiot sisältyneet alkuperäiseen käskyyn, mutta myöhemmin käskyn ylös kirjoittaneet kirjurit ovat erehdyksessä unohtaneet toinen toisen osan ja toinen toisen osan käskyn antamisen syistä?

Kymmenen käskyä on ikuinen moraalilaki ihmisiä koskien. Mooseksen viidennen kirjan kirjoittajan mukaan sapatin käsky on kuulunut alkuperäisen kymmenen käskyn joukkoon. (5Moos 4:13) Kymmenestä käskystä neljä ensimmäistä koskevat Jumalan ja ihmisen välisiä suhteita, kuusi viimeistä käskyä ihmisten välisiä suhteita. Kymmenen käskyä sisältyvät rakkauden käskyyn: (1) Rakasta Jahvea sinun Jumalaasi yli kaiken ja (2) lähimmäistä niin kuin itseäsi. Lähimmäisen rakastamisen kuninkaallinen käsky voidaan ilmaista myös kultaisena sääntönä: tee lähimmäisille sitä hyvää, mitä tahdot heidän tekevän sinulle.

Vain rakkauden kaksoiskäsky on kristittyjä sitova ja velvoittava käsky. Sen noudattamista painotetaan Uudessa testamentissa, mutta sapatin käskyä ei mainita niissä kohdissa, joissa muut korkea moraalialueita painottavat käskyt kuitenkin on mainittu. Voimme päätellä tästä sen, että sapatin käsky ei ole samalla tavalla korkeaan moraalialueeseen liittyvä käsky kuin muut yhdeksän käskyä. Tämä voidaan todeta myös yksinkertaisilla kysymyksillä ja vastauksilla, joissa verrataan yhdeksää käskyä sapatin käskyyn.

Kumpi on sinusta tärkeämpää:

se, että et pidä muita jumalia taivaallisen isämme ja luojamme rinnalla vai se, että et tee palkkatyötä tai kotiaskareita sapattina?

se, että et tee jumalankuvia ja palvo niitä, vai se, että et tee palkkatyötä tai kotiaskareita sapattina?

se, että et lausu turhaan Jahven sinun Jumalasi nimeä, vai se, että et tee palkkatyötä tai kotiaskareita sapattina?

se, että lapset tottelevat vanhempiaan, vai se, että et tee palkkatyötä tai kotiaskareita sapattina?

se, että et tapa (murhaa), vai se, että et tee palkkatyötä tai kotiaskareita sapattina?

se, että et tee aviorikosta, vai se, että et tee palkkatyötä tai kotiaskareita sapattina?

se, että et varasta, vai se, että et tee palkkatyötä tai kotiaskareita sapattina?

se, että et anna väärää todistusta lähimmäisestäsi (et valehtele), vai se, että et tee palkkatyötä tai kotiaskareita sapattina?

se, että et himoitse mitään lähimmäisen omaa (ahneus, kateus), vai se, että et tee palkkatyötä tai kotiaskareita sapattina?

Huomaatko näistä kohdista sen, että on paljon tärkeämpää noudattaa kirjaimellisesti yhdeksää muuta käskyä kuin sapatin käsky? Ketä se vahingoittaa, jos teen palkkatyötä sapattina tai kotiaskareita? Se voi olla vahingoittamisen sijasta hyödyllistä ja osoittaa rakkauttani lähimmäisiä kohtaan. Sen sijaan minkä tahansa muun käskyn kirjaimellinen rikkominen vahingoittaa lähimmäistä ja turmelee sisimpääni vähäisessäkin määrin rikottuna. Samaa ei voi sanoa kirjaimellisen sapatin käskyn rikkomisesta.

Päätän sen vuoksi niin, että sapatin käskyä ei ole alunperin tarkoitettu kirjaimellisesti noudatettavaksi. Se on hengellinen kuva siitä hengellisestä todellisuudesta, joka Jumalan lasten sydämissä vallitsee jo nyt, ja on vallitseva täydellisesti Kristuksen tulemuksen jälkeen ruumiin ylösnousemuksessa ja "tulevassa maailmassa".

Raamattu ei turhaan sano: "Sapatin lepo on tuleva varmasti Herran kansalle" ja "Jumalan rauha, joka on kaikkea ymmärrystä ylempi, on varjeleva teidän sydämenne ja ajatuksenne Kristuksessa." Sapatti on esikuva siitä rauhasta, jonka Jeesus on antanut omilleen, uuden liiton Jumalan kansalle. Jokainen pyhästä hengestä osallinen on saanut tämän rauhan sydämeensä, mutta maailmalla ei sitä rauhaa ja lepoa ole. (Joh 14:14-28)

Jeesus kutsui työn raskauttamia luokseen, jotta hän saisi antaa heille levon. (Matt 11:27-30)
Tuskinpa Jeesus tarkoitti tällä lepoa palkkatyöstä tai arkiaskareista? Eikö pikemmin lepoa "lain teoista", joilla yritämme ansaita itsellemme pelastusta!

Minulle on tärkeämpää sapatin levon hengellinen merkitys kuin palkkatyöstä tai kotiaskareista pidäytyminen. Olen sitä mieltä, että Jumala on kuvannut esikuvien kautta sitä hengellistä totuutta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa valituilla Jumalan lapsilla, uuden liiton Jumalan kansalla. Meillä on "lepo Herrassa", sillä me olemme saaneet levon töistämme, kun meidän ei tarvitse enää tehdä hyvää ja karttaa pahaa sen vuoksi, että pelastuisimme lain pitämisen kautta. Laki ei ole elämäksi eikä se ole meille tie Jumalan tykö.

Lain sijasta meille on avattu uusi tie Kristuksen ruumiin ja veren kautta. Se on verellä vihmomisen tie, joka on parempi tie kuin lain tie. Laki ei johda elämään syntiä tehneitä ja syntisiä ihmisiä, koska laki ei tunne syntien anteeksiantoa ja armoa muuten kuin vanhan liiton seremonialain esikuvissa. Ne esikuvat eivät taas voineet tuoda pysyvää lunastusta ja sovitusta synneistä, niin kuin Haprealaiskirje osoittaa. Niiden sijaan tulee parempi toivo, jonka kautta lähestymme Jumalaa: Kristus Jeesus ja hänen kertakaikkinen uhrinsa Golgatan ristillä.

Me kelpaamme Jumalalle Kristuksen uhrin kautta ja Jeesuksen täydellisyyden (synnittömyyden) kautta, emme oman itsemme kautta, emme tekojemme kautta, emmekä pyhän vaelluksemme kautta. Tässä on selvä ero siihen, kun tavoitellaan voittopalkintoa lain noudattamisen kautta, pitäytymällä lakiin uskon sijasta, joka nojaa puhtaasti ja yksin armoon, ei ansioihin.

On totta, että Jumala vaikuttaa uudessa liitossa sen, että hänen lapsensa pitävät Jumalan käskyt ja noudattavat lakia (esim. Hes 36:25-57 ja 1Joh 5:1ss.). Mutta me noudatamme lakia ja pidämme käskyjä eri syystä kuin "lain alla" olevat. He pyrkivät ansaitsemaan pelastuksen, me teemme hyvää ja kartamme pahaa hyvän itsensä vuoksi, koska niin on hyvä tehdä ja elää: se on meidän uuden luontomme mukaista elämää.

Me emme tee tekoja pelastaaksemme itseämme vaan me teemme niitä lähimmäisen ja itsemme parhaaksi, Jumalan kunniaksi ja kiitokseksi ja ylistykseksi. Me emme toimi itsekkäistä motiiveista jos Jumalan henki kuljettaa meitä ja vaellamme Hengessä. Me rakastamme ja teemme siksi hyvää sekä kartamme pahaa. Ei niin päin, että me teemme hyvää ja kartamme pahaa osoittaaksemme sen, että me rakastamme.

Osasinkohan selittää asian niin että se voidaan ymmärtää?

Mieti vielä sitä, kumpi on tärkeämpää, arvossa suurempaa ja parempaa ihmisiä ajatellen: se, että sapatin päivä kestää noin 24 tuntia joka viikko, vai se, että "lepo Herrassa" kestää koko tämän elämän ajan (meidän ei tarvitse nähdä vaivaa sen eteen, että me pelastuisimme tekojen kautta) ja Jumalan kansan lepo tulevassa maailmassa kestää vähintään tuhat vuotta ja sen jälkeen jopa loputtomiin?

Huomaatko, miten esikuvallinen tulkinta tuo silmiemme eteen paljon kirkkaamman kuvan kuin kirjaimellinen tulkinta, jonka mukaan meidän tulisi karttaa palkkatyötä ja kotiaskareita kerran viikossa vuorokauden ajan! Kumpi tulkinta tuo enemmän kunniaa ja kirkkautta Jumalalle? Kumpi tulkinta antaa levon sieluillemme? En nyt vähättele viikoittaisen lepopäivän arvoa ja tarpeellisuutta, mutta hengellisten kuvien ymmärtäminen on paljon tärkeämpää kuin kirjaimellinen sapatin käskyn noudattaminen, eikö tämä vain olekin totta?

Mitä kirjaimelliseen sapatin käskyn noudattamiseen tulee, niin sitä voi jokainen omantuntonsa mukaan noudattaa tai pyhittää sunnuntain tai viettää lepopäivää jonakin muuna päivänä. Se ei ole yhtä tärkeää kuin rakkauden käskyn pitäminen: rakasta Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistä niin kuin itseäsi. Lepopäivästä ei pidä tehdä raskasta taakkaa pikkutarkkoine säädöksineen sen suhteen, mitä silloin on lupa tehdä ja mitä ei ole lupa tehdä. Se on tarkoitettu alunperin ihmisen parhaaksi sen sijaan, että se tekisi elämästä vaikeaa. Rakkaus voi jopa vaatia palkkatyön tai kotiaskareiden tekemistä sapattina niin kuin viikon jokaisena päivänä.

Jos pyhität jonkun tietyn päivän Herralle ja lepääät sinä päivänä, niin sovelta ohjeita hengellisesti, kun mietit, mitä on lupa tehdä ja mitä ei ole lupa tehdä. Älä takerru pikkuseikkoihin ja tee elämästäsi hankalaa. Älä siivilöi hyttystä ja niele kamelia. Sapatin käskyn kirjaimellinen ja orjallinen noudattaminen voi olla jopa rakkaudettomuutta, jos jätät auttamatta lähimmäistä tai et hoida velvollisuuttasi perheessä, työpaikalla tai yhteiskunnassa.

Valtaosa nimeltään kristityistä ei pyhitä sapattia Jahven luomistöiden muistoksi tai sen muistelemiseksi, kun Jahve vapautti Israelin kansan Egyptin orjuudesta (kristityt voivat tämän sijaan muistella sitä, miten Jumala on vapauttanut meidät synnin ja maailman himojen orjuudesta). Osa sanoo, että Jeesus on kumonnut sapatin, aivan niin kuin juutalaiset väittivät hänen sen

kumonneen. Osa sanoo, että apostolit alkoivat pyhittää Jeesuksen kuolleista herätetyksi tulemisen päivää eli sunnuntaita sapatin sijaan. Molemmat perustelut ovat mahdollisesti virheellisiä.

Jeesus ei kumonnut sapatia, vaikka juutalaiset syyttivät häntä siitä. Jeesus ei tullut kumoamaan lakia vaan täyttämään sen. Jeesus ei ollut lainrikkoja. Hän ei tehnyt syntiä, kun teki hyvää sapatinpäivänä: paransi sairaita. Jeesus näytti meille sen, että sapatina on lupa tehdä hyvää, parantaa sairaita ja pelastaa henki. Sapatin käsky ei saa olla raskas kuorma, jossa noudatetaan pikkutarkkoja säännöksiä, mitä on lupa ja mitä ei ole lupa tehdä.

Sapatti on annettu ihmisen parhaaksi, lepopäiväksi kuuden päivän raatamisen jälkeen. Kun se ymmärretään oikealla tavalla ja noudatetaan sitä oikein, niin pidämme sapatin käskystä kiinni hengen uudessa tilassa, emme kirjaimen vanhassa, joka tekee elämästä raskasta sen sijaan, että helpottaisi sitä. Samalla kun vietämme sapatia mahdollisuuksiemme mukaan, nautimme siitä tärkeimmästä: levosta Herrassa.

Jeesus on antanut meille levon raskaista töistä, joilla yritimme ennen uudestisyntymistä ansaita sielumme pelastusta. Jos olemme pelastuneet uudestisyntymisen kautta, niin meidän ei tarvitse tehdä työtä sen vuoksi, että pelastuisimme omien tekojemme kautta. Me olemme mukana hengellisessä työssä muiden pelastamisen vuoksi, emme pelastaaksemme itseämme.

Raamatun palvominen jumalana

Kun tulin uskoon, niin seurakuntamme paimen opetti minua väärin. Hän sanoi, että Raamattu on kirjaimellisesti kokonaan Jumalan puhetta, Jumalan sanaa. "Kun Raamatun kirjoittaja kirjoitti Raamatun ensimmäisiä sanoja, ohjasi Jumala hänen kättään niin, että jokainen kirjain ja sana tulivat täsmälleen oikein ja oikeaan järjestykseen kirjoitettua." Raamatun kirjoittajat olivat niin kuin sihteerejä, jotka kirjoittivat sanelusta suuren johtajan sanat ylös.

Pidin alussa totena nämä sanat. Se johti valtaviin ristiriitoihin, kun yritin löytää Raamatusta ristiriidattoman johdonmukaisen kirjoituskokoelman eri aiheista. Kompastuin tuon tuostakin ristiriitoihin ja eroihin kirjoituksissa, erityisesti evankeliumien teksteissä. Niitä on mahdoton yhdistää toisiinsa niin, että muodostuisi ristiriidaton kuvaus todellisista tapahtumista ja Jeesuksen sanoista järjestyksessään. Itse tapahtumat ovat tosia ja se sanoma, joka Jeesuksella oli annettavana opetuslapsilleen, mutta kuvaukset niistä poikkeavat toisistaan, koska evankeliumit on kirjoitettu vuosikymmeniä myöhemmin muistin varassa. Niitä ei ole alun perinkään tarkoitettu kirjaimellisesti ymmärrettäviksi. Evankeliumeista on tarkoitus ymmärtää pääasia: Jeesuksen sanoma ja se, mitä hänelle tapahtui.

Jos Raamatun kirjoituksia pidetään Jumalan sanasta sanaan sanelemina virheettöminä Jumalan sanoina, niin silloin on vaara ryhtyä palvomaan Raamattua omana jumalanaan: Raamatusta tulee epäjumala, joka erottaa Raamattua palvovan Jumalasta. Näemme tällaista Raamatun palvontaa monissa uskonyhteisöissä. On jopa yksi yhteisö, jossa palvotaan englanninkielistä käännöstä jumalana (King James Version). Näin pahasti voidaan eksyä, kun ei eroteta toisistaan Jumalaa ja kirjoituksia, jotka kertovat Jumalasta. Vain Jumala on ristiriidaton ja totinen, mutta kirjoitukset pitävät sisällään vähämerkityksisiä virheitä ja ristiriitoja.

Luomisesta

Jumala on luonut kaiken, mitä on olemassa. Tähän johtopäätökseen voidaan tulla tarkkailemalla luontoa ja maailmaa: sen asian ymmärtämiseen ei tarvita Raamattua. (Room 1-2) Kaikki totuudellinen luonnontieteellinen tutkimustulos puoltaa luomista. Ateistien johtopäätökset tutkittavista kohteista ovat virheelliset. Maailma ei ole syntynyt itsestään ilman älyllistä ohjausta. Evoluutioteoria ei ole totta.

Eliöiden perimässä tapahtuu muutoksia, mutta nykyinen lajien runsaus ei ole alkuisin yhdestä ainoasta bakteerinkaltaisesta alkueliöstä. Jumala on luonut kasvit ja eläimet valmiiksi lisääntymiskykyisinä yksilöinä, niin että ne lisääntyvät lajinsa mukaan. Lajilla tarkoitetaan sitä kantamuotoa, jonka Jumala on alussa luonut. Siitä on kehittynyt alalajeja, jotka eivät välttämättä enää lisäännä keskenään joko biologisten rakenteiden muutoksesta tai paritumisriiteistä johtuen. Esimerkiksi susi, dingo, hyeena, shakaali, kojootti, koira ja koira-eläimet ovat alkuisin yhdestä ja samasta kantamuodosta. Samoin leijona ja tiikeri.

Luomistapahtumasta on Raamatussa kaksi eri versiota (1Moos 1:1-2:3; 2:4-25). Jälkimmäinen jatkuu kertomuksella syntiin lankeemuksesta ja ensimmäisten ihmisten elämästä Edenin puutarhasta karkottamisen jälkeen (1Moos 3-4). Sukuluettelo Mooseksen viidennessä kirjassa voi olla jo eri kirjoittajan tekemä, samoin kuin luomistapahtuman ensimmäinen versio.

Kertomus Nooan suvusta ja tulvasta voi sekin pitää sisällään eri lähteitä. Joku Mooseksen aikana elänyt kirjuri on sitten yhdistänyt eri lähteet toisiinsa ja lisännyt kirjoituksiin mahdollisesti omia näkemyksiään. Näin on muodostunut ensimmäinen Mooseksen kirja suullisesta perimätiedosta ja mahdollisista Mooseksen aikaa edeltäneistä kirjoituksista. Se on koottu palasista sen sijaan, että olisi yhtenäinen kertomus ihmiskunnan ja Seetin suvun historiasta.

Mikä on tärkeintä Raamatussa? Mitä Jumala tahtoo meistä nykyään elävistä ihmisistä ja on tahtonut kaikista kaikkina aikoina eläneistä ihmisistä? Tärkeintä on Jumalan tunteminen ja rakkaus: se että rakastaisimme Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistä niin kuin itseämme.

Monet nimeltään kristityt ihmiset ovat menneet harhaan, kun ovat pitäneet väärällä tavalla kiinni kirjaimellisesta Raamatun tulkinnasta. Heille Raamattu on muodostunut epäjumalaksi, niin että he eivät näe Raamatusta Jumalaa, joka on rakkaus. He eivät tunnista Raamatusta sitä Jeesusta kristusta, Nasaretilaista, joka tuo eteemme täydellisesti Jumalan tahdon tekävän synnittömän ihmisen: sellaisen kuin meidänkin tulisi olla viimeistään ylösnousemuksessa.

Monet ovat takertuneet kiinni Raamatun kirjaimelliseen tulkintaan koskien luomista ja luomiskertomusta kokonaisuudessaan. Jumala ei ole kuitenkaan tarkoittanut luomiskertomusta tieteelliseksi kuvaukseksi maailman ja ihmisen luomisesta. Sen sijaan että meidän tulisi lukea luomiskertomusta tieteellisenä oppikirjana, tulisi meidän etsiä sieltä hengellisiä kuvia, joiden kautta Jumala puhuu meille. Jumala on vaikuttanut luomiskertomuksen synnyn ja valinnan Raamatun pyhien kirjoitusten joukkoon, mutta ei tieteellisenä totuutena vaan hengellisenä oppaana Jumalan tuntemiseen ja lähimmäisen rakkauteen.

Vaikka luomiskertomuksesta on kaksi eri versiota ja ne ovat erilaisia (jopa ristiriidassa toistensa kanssa), niin voimme pitää totena sen, että Jumala on luonut kaiken, mitä on olemassa. Se on toisarvoista nippelitietoa, kuinka kauan luominen kesti ja missä järjestyksessä Jumala on kaiken luonut. Jumalalle on kaikki looginen mahdollista, joten hän on voinut aivan hyvin luoda kaikkeuden kuudessa päivässä, joista jokainen on kestänyt noin 24 tuntia.

Luomiseen on voinut kuluä myös pidempi aika, jolloin luomisen kuutta päivää ja seitsemättä lepopäivää eli sapattia ei ole tarkoitettu kirjaimelliseksi ajanmääritykseksi itse luomisen kestosta. Sen sijaan, että Jumala olisi antanut meille sekunnin tarkan määrityksen siitä, miten nopeasti hän on kaiken luonut, on hän kertonut meille luomisen kuuden päivän ja sitä seuranneen sapatin päivän kautta jonkin hengellisen totuuden.

Luomisen kuusi päivää ja sitä seurannut sapatin lepo kuvaavat ihmisen pelastushistoriaa. Ihmiskunnan historia ulottuu ajassa noin Kristuksesta noin 4000 vuotta taaksepäin Aatamin pojan Seetin sukulinjassa. Se tarkoittaa sitä, että Aatami olisi luotu noin 6000 vuotta sitten. Tässä on lupa käyttää Raamatun omaa laskutapaa, jonka mukaan yksi päivä on kuin tuhat vuotta ja tuhat vuotta on kuin yksi päivä (2Piet 3:8). Tämä ajanmääritys on sidottu nimenomaan Jumalan pelastussuunnitelmaan ja sen aikatauluun.

Aikataulu on Jumalan edeltä tietämä ja kaikki on tapahtuva niin kuin Jumala on jo edeltä ilmoittanut pyhissä kirjoituksissa. Profetiat ovat kuitenkin vaikeat ymmärtää, koska ne ovat kuvakielistä ilmoitusta ja vertauksia, eivät suoraa puhetta.

Sen verran voi jokainen kristitty kuitenkin ymmärtää, että on kuluva kuusituhatta vuotta ensimmäisestä Aatamista tai hänen pojastaan (jälkeläisestään) Seetistä Kristuksen toiseen tulemukseen. Sinä aikana ihmiset elävät synnin kirouksen ja kuoleman vaikutuksen alla. Valitut ja pyhät Jumalan lapset pääsevät Kristuksen tulemuksen jälkeen sapatin lepoon, joka on Jumalan kansalle Raamatussa luvattu. Sapatin lepo on kestävä yhden päivän niin kuin Jumalan lepo maailman ja ihmisen luomisen jälkeen esikuvallisesti kesti. Seitsemäs päivä eli seitsemäs vuosituhat on tätä Jumalan kansan sapatin lepoa.

Toinen kuva, joka liittyy luomisen päiviin, on maailman kansojen tuomio ja Kristuksen tulemuksen ajankohta laskien hänen ensimmäisestä tulemuksestaan. On kuluva kaksi päivää eli kaksituhatta vuotta ennen kuin Israel herää unestaan ja Jumala pelastaa kansansa jäännöksen (Hoos 6:2; Room 11:25-26). Kristus on hallitseva rautaisella valtikalla pakanakansoja tulemuksensa jälkeen ja ylösnousseet Jumalan lapset hallitsevat hänen kanssaan. (Ilm 19:11-20:9) Jeesus saapuu tämän kuvan perusteella takaisin vasta sitten, kun vähintään kaksi tuhatta vuotta on kulunut hänen taivaaseen astumisestaan. Se aika on nyt hyvin lähellä. Jeesus voi saapua takaisin jo meidän sukupolvemme aikana, ennen kuin se katoaa.

"Kolmantena päivänä hän on meidät eläväksi tekevä" on viittaus Israelin pelastumiseen (Hoos 6:2), mutta voi tarkoittaa koko seurakunnan ylöstempausta. Se on ilmoitettu kuvakielenä Ensimmäisen Mooseksen kirjan luomiskertomuksessa. Luomisen kuusi päivää voidaan jakaa kahteen kolmen päivän jaksoon. Ensimmäinen päivä vastaa neljättä päivää, toinen päivä viidettä päivää ja kolmas päivä kuudetta päivää. Ne kertovat hengellisenä kuvakielenä samoista asioista, Kristuksen ensimmäisestä ja toisesta tulemuksesta sekä maailman kansojen tuomiosta. Sitä seuraa Jumalan kansan sapatin lepo eli tuhat vuotta kestävä rauhan aika, kun Kristus hallitsee yhdessä valittujen ja pyhien kanssa. (Ilm 20)

1Moos 1:1-13

Jumala sanoi heti luomiskertomuksen alun jälkeen "tulkoon valkeus" ja valkeus tuli. Niin Jumala erotti pimeän valkeudesta ja kutsui valkeuden päiväksi ja pimeyden yöksi. Ja Jumala näki, että se on hyvä. Niin tuli ehtoo ja aamu: oli mennyt ensimmäinen päivä.

Tämä on kuva Kristuksesta, joka on maailman valkeus. (Joh 1:9; 8:12) Kristus tuli siis ensimmäisenä päivänä, joka tarkoittaa tässä hänen ensimmäistä tulemustaan noin kaksituhatta vuotta sitten. Tästä on kuluva kaksi päivää eli kaksituhatta vuotta hänen toiseen tulemiseensa ja maailman kansojen tuomioon. Luomiskertomuksen kolmas ja kuudes päivä ovat kuvia maailmankansojen tuomiosta ja Kristuksen hallituskaudesta yhdessä valittujen ja pyhien Jumalan lasten kanssa. (Ilm 19:11-20:9; Sak 14; Jes 66:15-24)

Jumala teki toisena päivänä taivaan vahvuuden erottamaan taivaan päällä (taivaassa) olevat vedet maan päällä olevista vesistä. Vedet kuvaavat Raamatussa kansakuntia, jotka valtaavat vihollisen maan kuin hyökyaalto, kuin tulva. (Jer 51:42; Hes 26:3; vrt. Ilm 17:15) Uuden liiton Jumalan kansa muodostuu taivaissa kirjoitetuista pyhistä ja valituista. (Hebr 12:23; Luuk 10:20; Fil 4:3; Ilm 13:8; 21:27) Meillä on yhdyskuntamme taivaassa, josta odotamme Jeesusta saapuvaksi takaisin (Fil 3:20). Meidät on erotettu syntisistä ja jumalattomista, niin että me olemme "vesiä taivaassa", mutta he ovat "vesiä maan päällä".

Vedet ovat Ilmestyskirjassa kuva kansoista ja kielistä ja kansojen paljoudesta (Ilm 17:15). Peto nousee merestä eli tästä kansojen paljoudesta (Ilm 13:1). Ensin tulee pedon lyhyt valtakausi, mutta sen jälkeen vesien alta nousee esiin kuiva maa, joka kuvaa luomiskertomuksessa Jumalan kansaa ja sen pelastusta pedon vallasta Kristuksen tulemuksessa (1Moos 1:1-13; Ilm 17:14). "Kuiva maa" (seurakunta) pelastetaan, mutta "veden alle jäänyt" hukkuu "mereen". Meren saaret pelastuvat Karitsan vihalta (valitut temmataan ylös pilviin Herraa vastaan), mutta "jumalattomien meri" tuhoetaan lopulta, niin että sitä ei enää ole (Ilm 21:1; 19:11-20:15).

Maan nousu kolmantena päivänä esiin vetten alta on kuva sielujen pelastuksesta. Maa on kuva ihmisen sydäimestä (pelto: villinä kasvava niitty tai viljelty pelto) tai joukosta ihmisiä tai ihmiskunnasta kokonaisuutena. Kristuksen tulemuksessa valitut ja pyhät pelastuvat hukkumiselta eli maa tulee esiin vesien alta. Me kristityt Jumalan lapset olemme Jumalan viljelysmaa (1Kor 3:9), jonka kasvit tuottavat hyvää satoa ja hedelmää. Jumalan lapset pelastuvat. Jumalattomat ovat kuin orjantappuroita ja ohdakkeita, rikkaruohoja, jotka tuottavat huonoa hedelmää ja ne tuhoaan: ne hukkuvat "mereen" vesien alle ("poltetaan tulesa" Raamatun mukaan, mutta vanha maailma hukutettiin vedenpaisumuksessa, 2Piet 3:1-13). Jumalattomat poltetaan kuin kuolleet oksat (Joh 15:6) ja ne tuhoaan tulesa niin kuin pellon luste/valhevehnä (Matt 13:24-43).

Veden alta ylös noussut kuiva eli maa kuvaa myös yksittäisen ihmisen sydäntä ja elämää. Jumala kylvää sydämen peltoon sanansa, joka joko torjutaan pois tai otetaan vastaan. (Matt 13:3-23) Vastaanotettu Jumalan sana tuottaa hyvää satoa ja hedelmää. Torjuttu sana tuottaa orjantappuroita ja ohdakkeita, jotka poltetaan lopulta tulesa (vrt. 1Moos 3:17-19). Kun kutsuttu ihminen tulee uskoon, on hänen sydämensä maaperässä vielä paljon ohdakkeita ja orjantappuroita sekä rikkaruohoja. Ne on kaikki revittävä sieltä juurineen pois, sillä meidän taivaallinen isämme ei ole niitä sinne istuttanut (Matt 15:13).

Ohdakkeet ja orjantappurat kuvaavat lihallista mieltä ja Jumalan sanan vastaisia opetuksia, jotka ovat juurtuneet mieliimme. Olemme perineet ne katolisilta isiltä ja muilta eksyneiltä, jotka ovat eläneet ennen meitä ja eksyttävät yhä vielä Jumalan seurakuntaa. Ne tulee repiä juurineen pois sydämen maaperästä. Siellä on lupa kasvaa vain Jumalan sanan mukaista hyvää viljaa ja hedelmää, totuudenmukaista opetusta, joka johtaa käytännön elämässä parempaan Jumalan tuntemiseen ja lähimmäisen rakkauteen.

Hyvä ihminen tuo hyvän runsaudesta esille hyvää, mutta paha tuo pahan runsaudesta esille pahaa. (Matt 12:33-37) Koska Jumala on luonut ihmisen alussa hyväksi ja tehnyt meidät suoriksi, niin syntiin lankeemuksesta huolimatta ihminen voi tehdä hyvää ja pahaa omien valintojensa tuloksena. Jumala vaikuttaa henkensä kautta ja sanansa kautta sen, että kuka tahansa voi noudattaa rakkauden kaksoiskäskyä: rakastaa Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistä niin kuin itseään. Täydellinen ei kukaan meistä ole, mutta suunta ja vallitseva olotila tulee olla hyvää kohti.

1Moos 1:14-2:4

Jumala teki neljäntenä päivänä valot taivaalle erottamaan päivää yöstä ja osoittamaan aikoja. Jumala teki auringon, kuun ja tähdet. Minkä kuvia nämä taivaankappaleet ovat?

Aurinko on Ilmestyskirjassa kuva Jumalan vanhurskaudesta, jolla vaimo (Israel, seurakunta) on vaatetettu. (Ilm 12:1) Kuu vaimon jalkojen alla on kuva jumalattomista kansoista ja erityisesti muslimista, jotka sotivat Israelia vastaan. Hengellinen sodankäynti tapahtuu jumalattomien sotiessa uskovia vastaan, mutta me olemme saava jalon voiton Kristuksen Jeesuksen kautta. (Ilm 17:14) Tätä sotaa on jatkunut uuden liiton Jumalan seurakunnan synnystä lähtien ja se jatkuu Kristuksen tulemukseen asti.

Tähdet ovat kuva Israelin 12 sukukunnasta. (1Moos 37:9-11; Ilm 12:1) Seurakuntaan käydään sisälle porteista, joihin on kirjoitettu Israelin 12 sukukunnan nimet (Ilm 12:12). Ensimmäiset seurakunnan jäsenet olivat pelkästään juutalaisia. Kesti vuosia ennen kuin evankeliumia julistettiin myös pakanoille ja heidät liitettiin Kristuksen ruumiiseen, joka muodostui siihen asti Jeesukseen messiaanaan uskovista juutalaisista. Jumalan tykö kääntyneistä pakanoista tuli "sisäisesti juutalaisia sydämen ympärileikkauksen" eli uudestisyntymisen kautta, osa hengellistä Israelia, joka on pelastuva. (Room 2:27-29; 11:25-27)

Tähdet ovat Paavalin sanojen mukaan kuva niistä, jotka pelastuvat Kristuksen tulemuksessa ja ruumiin ylösnousemuksessa (1Kor 15:35-58). Uuden liiton Jumalan lapset saivat alkunsa Kristuksen ensimmäisessä tulemuksessa, joten heidän valonsa on loistanut pimeään maailmaan siitä lähtien. Kristityt ovat myös alkaneet ajanlaskun Kristuksesta, joten tähdet osoittavat myös aikoja auringon ja kuun ohella, sen lisäksi että ovat valona tälle pimeälle maailmalle.

Tätä seuraavaa kuvaa monet nimeltään kristityt eivät hyväksy, mutta sekin voidaan perustella Raamatun avulla. Aurinko kuvaa Jumalaa ja kuu Jeesusta Kristusta, Nasaretilaista, joka on Jumalan kuva ja hänen kirkkautensa säteily. (Hebr 1:2; 2Kor 4:4; Kol 1:15) Jeesus on saanut elämänsä Jumalalta, niin että hänellä on elämä itsessään niin kuin se on Jumalalla (Joh 5:26). Jumala on antanut Jeesukselle vallan tuomita eläviä ja kuolleita. (Joh 5:17-30; 17:31) Kristuksessa Jeesuksessa asuu Jumalan koko täyveys ruumiillisesti, niin että hän loistaa ihmisenä Jumalan valoa niin kuin kuu heijastaa auringon valoa. Jeesus on esikoinen eli ensimmäinen kuolleista herätettyjen joukossa ja arvossa kaikkia luotuja ylempi. (Kol 1:15-23; 2:9) Hän loistaa taivaalla kirkkaampana kuin tähdet, jotka ovat kauempana auringosta kuin kuu. Kaikki tämä näkyy kuvasta, jonka mukaan aurinko kuvaa Jumalaa ja kuu hänen poikaansa Jeesusta.

Nimeltään kristityt näkevät tässä ainoastaan kuvan Jumalasta ja seurakunnasta. Aurinko kuvaa Jumalaa ja kuu seurakuntaa. Seurakunta ei loista maahan omaa valoan vaan Jumalan valoa, joka lähtee Kristuksen kasvoista: hänen, joka asuu sydämissämme. Seurakunnalla ei ole myöskään elämää itsessään vaan se on saanut elämän Jumalalta. Sen sijaan, että tähdet kuvaisivat Jumalan

lapsia, ajattelevat näin tulkitsevat niiden kuvaavan langenneita enkeleitä, jotka ovat taivaan avaruuksissa (Efe 6:12).

Langenneet enkelit eivät kuitenkaan valaise tätä pimeää maailmaa, joten uskon tähtien tarkoittavan kuvana Jumalan lapsia langenneiden enkeleiden sijasta. Tähdethän kuvataan luomiskertomuksessa valoina yhdessä auringon ja kuun kanssa, niin että ne kaikki valaisevat pimeää maailmaa ja erottavat päivän yöstä (valon/päivän lapset pimeyden/yön lapsista).

Jumala teki viidentenä päivänä taivaan linnut ja veden elävät. Jumalan lapsia verrataan tai rinnastetaan Raamatussa usein taivaan lintuihin tai veden eläviin sekä myös maaeläimiin. Se, mitä eläintä kuvana käytetään, kertoo siitä, onko kyse jumalattomasta ja syntisestä vai vanhurskaasta ja valitusta Jumalan lapsesta. Jakoa puhtaisiin ja saastaisiin eläimiin voidaan käyttää ainakin osaksi jakona kahteen eri ihmisryhmään. (3Moos 11)

Kaarneet veivät ruokaa Eliaalle kuivuuden ja nälänhädän aikana Israelissa (1Kun 17:6, kaarne voi saastaisena eläimenä kuvata myös jumalattomia, jotka joutuvat ruokkimaan/palvelemaan lopulta vanhurskaita, Jes 34:11; 3Moos 11:15). Jeesus kehotti seuraajiaan katsomaan taivaan lintuja, joista Jumala pitää huolen samalla tavalla kuin meidän taivaallinen isämme pitää meistä huolen (Matt 6:26) Jeesus sanoi, että kotkat kokoontuvat sinne, missä raato (Kristus) on. (Matt 24:28) Kotkat ovat kuva valituista Jumalan lapsista, jotka temmataan yläilmoihin Herraa vastaan hänen tulemuksessaan. Keskitäivaalla olevat linnut kuvaavat myös valittuja ja pyhiä, kun he kokoontuvat Jumalan suurelle aterialle. (Ilm 19:17-18)

Veden elävät ja erityisesti kalat ovat kuvia Jumalan lapsista. Pietarin saaliin 153 kalaa on arveltu kuvaavan maailman kansoja, jotka tunnettiin siihen aikaan. (Joh 21:11) Vesikäärmeet ja lentävä käärme eli lohikäärme on puolestaan kuva paholaisesta. Jako saastaisiin ja puhtaisiin eläimiin voi olla tässäkin ohjenuorana siihen, mitkä kalat kuvaavat valittuja Jumalan lapsia, mitkä jumalattomia ja syntisiä. Tai sitten se on kuva Israelista ja pakanoista, jotka Jumala on yhdistänyt Kristuksessa Jeesuksessa yhdeksi uudeksi Jumalan ihmiseksi ja kansaksi. (Apt 10 ja Efe 2)

Jumala teki kuudentena päivänä maasta (1Moos 2:19) kaikki maalla elävät eläimet. Maa tuotti eläimet ja ne lisääntyivät lajinsa mukaan. Koska maa on kuva ihmisen sydäimestä ja ihmisiä verrataan Raamatussa eläimiin, on tässäkin nähtävänä kuva erilaisista ihmistyypeistä. Saastaiset eläimet kuvaavat jumalattomia sekä pakanoita ja puhtaat eläimet vanhurskaita tai Israelia. Sama kuva voidaan nähdä Nooan arkissa, johon otettiin seitsemän paria puhtaita eläimiä (Israel) ja kaksi paria saastaisia eläimiä (pakanat). Tämän lisäksi voimme tietysti uskoa sen, että Jumala on luonut kirjaimellisesti kaiken, mitä on olemassa: taivaan, maan ja meren ja kaiken niissä elävän.

Jeesus on antanut opetuslapsilleen vallan tallata käärmeitä ja skorpioneja ja kaikkea vihollisen voimaa. (Luuk 10:19) Tuskin Jeesus tarkoitti näillä sanoilla sitä, että opetuslapset tallasivat jalkoihinsa maassa matelevia käärmeitä ja ryömiviä skorpioneja? Eikö pikemmin niin, että nämä eläimet kuvaavat jälleen kerran ihmisiä ja pahan valtaa!

Jumalattomia ihmisiä verrataan Raamatussa maaeläinten joukosta mm. susiin, kettuihin, koiriin, sikoihin, käärmeisiin ja skorpioneihin. Jumalan lapsia (vanhurskaita) verrataan lampaisiin ja kananpoikiin, joita hyvä paimen johdattaa ja kanaemo hoitaa (Matt 23:33-37; Joh 10) Monissa Raamatun kohdissa näillä eläimillä tarkoitetaan pelkästään ihmisiä eikä ollenkaan eläimiä. Luomiskertomuksessa niillä voidaan tarkoittaa molempia. Eläimet ovat kuvia erilaisista ihmisistä, mutta sitten ne ovat myös suora kertomus eläimistä, jotka Jumala on luonut.

Maaeläimet on tehty samana päivänä kuin ensimmäinen ihminen, Aatami ja Eeva. Ihmisen (Aatamin) valtaan annettiin kaikki metsän ja pellon eläimet. Tämä on kuva siitä, miten Kristuksen toisen tulemuksen jälkeen jäljellejääneet pakanat alistetaan herran Jeesuksen ja valittujen pyhien valtaan, jotka ovat pukeutuneet kuolemattomaan ja katoamattomaan ruumiiseen. (1Kor 15:12-58; Ilm 20) Ihmisen ravintona on silloin hyvää hedelmää ja satoa tuottavat puut ja viljakasvit, mikä kuvaa tuhat vuotta kestävästä rauhan aikaa maan päällä. Jumalan kansalla on silloin sapatin lepo ja maa pääsee lepoon syntisistä: itse luomakunta odottaa huoaten Jumalan lasten kirkkauden ilmestymistä (Room 8:18-30).

"Niin tuli valmiiksi taivas ja maa joukkoinensa" (1Moos 2:1) tarkoittaa kirjaimellisesti sitä, että Jumala on luonut maan päällä ja vesissä ja taivaalla elävät eläimet sekä ihmisen omaksi kuvakseen. Tämän lisäksi Jumala on luonut uuden ihmisen Kristuksen täydelliseen kaltaisuuteen, joka saa elää ikuisesti uudessa maassa ja uusissa taivaissa, jotka Jumala on tekevä vanhurskaita varten (Ilm 21).

Kun kaikki pelastuvat ovat päässeet sisälle Jumalan valtakuntaan, niin sen jälkeen koittaa vanhurskasteen ylösnousemus ja Kristus saapuu hallitsemaan jäljelle jääneitä pakanoita. Myös nämä asiat sisältyvät luomisen seitsemään päivään, niin kuin edellä on kuvattu.

Raamatun tulkinnassa ei ole tärkeintä se, milloin Jumala loi taivaat ja maan tai kuinka nopeasti hän ne loi. Sekään ei ole tärkeintä, onko Adamista Kristukseen kulunut noin neljä tuhatta vuotta vai pidempi aika. Aatami ei ole pelastumisen kannalta tärkein henkilö, vaikka hän on eräänlainen esikuva Kristuksesta hänkin (Room 5:12-21; 1Kor 15:35-58). Aatamin kautta tuli synty ja kuolema maailmaan, mutta Kristuksen kautta vanhurskaus (lahja) ja elämä.

Raamatun historiassa yksi tärkeimmistä henkilöistä on uskon isä Aabraham, jonka poika Iisak on esikuva Kristuksesta. Aabrahamin ja Jeesuksen välillä on noin 2000 vuotta, joten Kristus tuli maailmaan suurin piirtein "kolmantena päivänä" Aabrahamista. Kristus on tuleva toistamiseen ilman syntiä "kolmantena päivänä" eli aikaisintaan kun 2000 vuotta on kulunut hänen taivaaseen astumisestaan.

Me olemme uskon kautta tai sen perusteella "Aabrahamin lapsia" ja "hänen siementään". (Gal 3:7, 29) Tärkeintä ei ole siis biologinen perimä vaan Jumalan hengestä syntyminen: Jumalan lapseksi tulo ja uuden luomuksen luonnon mukaan eläminen, Jumalan tahdon tekeminen Kristuksen esikuvan mukaan. Näin ollen meidän ei tarvitse tietää varmuudella sitä, onko Jumala luonut kaiken kuudessa päivässä eli noin 144 tunnissa vai onko luominen kestänyt kauemmin. Meidän ei tarvitse tietää sitäkään, ovatko kaikki Raamatussa mainitut ihmisten elinajat ja sukuuettelot kirjaimellisesti totta. Voivat olla pääpiirteittäin, mutta koska niihin sisältyy virheitä, eivät ne ole puhdasta Jumalan sanan ilmoitusta.

Oikeiden aikojen tietämistä tärkeämpää on tuntea Jumala ja hänen poikansa Jeesus Kristus, sillä iankaikkinen elämä on heidän tuntemistaan. (Joh 17:3) Pelastushistorian perusteella voidaan kuitenkin päätellä, että ihmisen historia ulottuu luultavasti vain noin 6000 vuotta meistä taaksepäin. Tämä siksi, että pelastushistorian uskotaan kattavan noin 6000 vuotta kirouksen ja kuoleman alaista aikaa ennen Kristuksen tulemusta ja tuhat vuotta kestävästä rauhan aikaa maan päällä Jeesuksen ja pyhien hallitessa jäljelle jääneitä pakanoita (Ilm 19:11-20:9).

Mitä luomiskertomuksen päiviin ja niiden tulkintaan tulee, niin niiden ei tarvitse olla oikeassa järjestyksessä tai 24 tunnin pituisia. Jos Jumala ei ole tarkoittanut niitä sillä tavalla kirjaimellisesti tulkittavaksi, niin se selittäisi monia ristiriitoja sekulaarin luonnontieteen johtopäätösten ja kirjaimellisen Raamatun tulkinnan välillä.

Voisimme uskoa, että Jumala on luonut ensin galaksit tähtineen ja levittänyt materian hitaasti kaikkialle avaruuteen. Jumala olisi muovannut aurinkokunnan planeettoineen ja kuineen pitkien aikojen saatossa. Se selittäisi meteorien jäljet kuissa ja planeetoilla, myös maapallolla. Jumala olisi voinut muovata maapallon pitkien aikojen kuluessa siitä materiasta, jonka on alussa luonut. Sitten kun maapallo olisi ollut valmis ja otollinen elämälle, olisi Jumala luonut lyhyessä ajassa valmiin ja toimivan ekosysteemin elämän ja kuoleman kiertokululle. Lopuksi luotiin ihminen Jumalan kuvaksi ehkä noin 6000 vuotta sitten, niin että pelastushistorian seitsemän viikkoa toteutuisivat.

Kaikki tämä selittäisi alkumantereen jakaantumiseen nykyisiin mantereisiin, mannerlaattojen hitaan liikkumisen, maanjäristykset, tulivuorenpurkaukset, saarten syntymisen, tyypeiltään erilaiset vuoristot, eroosion jäljet, maakerrostumat, fossiilit, hitaasti muodostuneen öljyn ja maakaasun, jne. Kaikkea tätä ei tarvitsisi selittää nopean luomisen ja Nooan ajan vedenpaisumuksen seuraukseksi. En sano, että eikö asia voisi olla myös niin. Jumalalle on kaikki looginen mahdollista, mutta todistavatko luonnontieteelliset ja arkeologiset havainnot vanhasta vai nuoresta maasta? Onko elämä maapallolla ikivanhaa vai verrattain nuorta? Evoluutioteoria ei voi olla totta edes luonnontieteellisen tutkimuksen valossa (rehellinen tutkimus), mutta muutoin voisimme uskoa vanhaan kosmokseen ja vanhaan elämään maapallolla, pois lukien ihminen, jonka historia on verrattain lyhyt muuhun luomakuntaan ja kosmokseen verrattuna.

Loppusana luomisesta, sen kestosta ja luomiskertomuksen kuvakielestä

Luulen, että olen löytänyt luomiskertomuksen seitsemästä päivästä kuvia, joilla voidaan perustella luomistapahtuman kuuden päivän olevan kuvia jostakin hengellisestä todellisuudesta sen sijaan, että ne olisivat kirjaimellinen kuvaus luomisesta, joka kesti kuusi vuorokautta eli noin 144 tuntia.

Jumalalle on kaikki looginen mahdollista, joten hän on voinut luoda kaikkeuden ja ihmisen nopeasti kuudessa päivässä, mutta jos ja kun luomisen päivät ovat kuvaa hengellisestä maailmasta, niin silloin niiden ei tarvitse olla kirjaimellinen kuvaus tämän maailman luomisesta täsmälleen oikeassa järjestyksessä.

Jumala on varmasti luonut kaiken, mutta ei välttämättä siinä järjestyksessä ja aikataulussa kuin on kirjoitettu. Raamattu ei ole luonnontieteellinen teos, jota tulisi tutkia sellaisena. Sen sijaan se johdattaa lukijansa Jumalan ja hänen poikansa Jeesuksen kristuksen tuntemiseen ja iankaikkiseen elämään pelastuksena ikuiselta kuolemalta.

Raamatun tärkein sanoma koskee sielujen pelastusta ja pelastushistoriaa. Se esitetään kuvakielen avulla Raamatussa. Raamattu johdattaa valitut ja pyhät myös moraalisesti korkeaan elämään, niin että erilaiset ihmistyytit voidaan nähdä Raamatun kuvissa, kun ihmisiä verrataan viljaan, puihin ja eläimiin. Se, millainen kasvi tai eläin ole, kuvaa sitä, millainen olet moraalin kannalta ja hengellisesti tarkasteltuna suhteessa Jumalaan ja Jeesukseen kristukseen ja sielusi pelastukseen.

Luomisen seitsemän päivää voidaan jakaa osiin $3+3+1=7$ päivää. Kolme luomisen päivää kuvaavat Kristuksen ensimmäisen ja toisen tulemuksen välistä aikaa. Kristuksen ensimmäisestä tulemuksesta kuluu vähintään kaksi päivää hänen toiseen tulemuksensa ja maailman kansojen tuomioon. Sitä seuraa Jumalan kansan sapatin lepo, joka on luomiskertomuksen seitsemäs päivä.

Loiko Jumala ensimmäisen ihmisen noin 6000 vuotta sitten vai jo sitä ennen? Joidenkin epäluotettavien lähteiden mukaan korkeakulttuureja olisi voinut olla jo sitä ennen, mutta varhaisin

sumerilainen korkeakulttuurin alku ajoitetaan yleensä noin 3500 vuotta ennen ajan laskumme alkua. Se ajanmääritys sopii yhteen Raamatun sukuluettelosta laskettavan ajan kanssa, sillä niiden mukaan ensimmäinen ihminen (Aatami) luotiin noin 3900-4100 ennen Kristukseen syntymää.

Ihmiskunnan ikä voidaan laskea myös eri tavalla Raamatusta, kun sovelletaan tarkoitushakuisesti kaavaa "yksi päivä on tuhat vuotta" Kristuksen tulemuksen eri vaiheisiin. Ensin lasketaan aika ensimmäisestä ihmisestä Kristuksen ensimmäiseen tulemukseen ja sitä seuraisi ikuinen sapatin lepo. Sitten lasketaan aika Kristuksen toiseen tulemukseen hänen ensimmäisestä tulemuksestaan ja lopulta vielä aika sukuluetteloiden mukaan Aatamista Kristuksen toiseen tulemukseen.

Tässä sama asia luettelona ja sen selityksenä.

- Raamatussa sanotaan jonkun merkkihenkilön poikia usein iso- tai isoisän pojaksi, eikä biologisen isän nimen mukaan. Niinpä Jeesusta sanotaan "Daavidin pojaksi", vaikka Daavidin ja Jeesuksen väliin mahtuu jopa 42 sukupolvea (Luuk 3:23-38). Aatamin ja Kristuksen väliin voisi tämän perusteella mahtua monia sukupolvia ja vuosia. Vain tärkeimpien henkilöiden nimet olisi mainittu sukuluettelossa. Näin päästäisiin Kristuksesta Aatamiin mentäessä noin 6000 vuoteen.
- Aatami voisi olla arkkityyppi ensimmäisestä ihmisestä, ei kirjaimellisesti ensimmäinen ihminen. Niinpä Seetin isänä mainitun Aatamin ja ensimmäisen ihmisen väliin voisi mahtua monia sukupolvia ja vuosia.

Jos ajatellaan jälkimmäisellä tavalla, niin ensimmäisestä ihmisestä Jeesukseen kristukseen eli toiseen Aatamiin (1Kor 15:35-58; Room 5:12-21) olisi voinut kulua 4000 vuoden sijasta 6000 vuotta. Se vastaisi kuutta luomisen päivää, jos yksi päivä vastaisi tuhatta vuotta (2Piet 3:8). Miksi juuri kuusi päivää? Siksi, että ensimmäisestä ihmisestä Kristuksen tulemukseen kestää Raamatun mukaan 6000 vuotta. Tämä olisi toteutunut jo Kristuksen ensimmäisen tulemuksen yhteydessä.

Jeesus on tuonut levon uuden liiton Jumalan kansalle (Matt 11:27-30; Joh 14:14-28; Hebr 4:1-13), niin että se elää nyt sapatin lepoa odottaessaan Kristuksen toista tulemusta. Tämä sapatin lepo kestää loputtomiin, sillä Raamatunkin mukaan on tuleva päivä, jolla ei ole loppua. Meidän lepomme on pysyvä, ei väliaikainen: ikuinen, ei rajallinen. Seitsemäs päivä olisi siis se ikuinen Jumalan kansan lepo, joka on alkanut Kristuksen ylösnousemuksesta ja uuden liiton seurakunnan synnystä.

Kristuksen on ennustettu saapuvan toisen kerran maailmaan "kolmantena päivänä" (Hoos 6:2) eli aikaisintaan 2000 vuotta sen jälkeen, kun Jeesus oli otettu ylös taivaaseen isän tykö. Sitä seuraisi uusi sapatin lepo, kun maa saa levätä syntisistä Kristuksen ja valittujen pyhien hallitessa tuhat vuotta kestäväenä rauhan aikana jäljelle jääneitä pakanoita (Ilm 18:11-20:9). Tähän "seitsemänten päivään" päästään laskemalla aika Seetin isänä kuvatusta Aatamista Kristukseen ja siitä tähän päivään asti. Sukuluetteloiden mukaan sen Aatamin ja Kristuksen väliin mahtuu noin 4000 vuotta.

Jos tämä tulkinta olisi oikea, niin kestäisi noin 9000 vuotta ensimmäisen ihmisen luomisesta viimeiseen tuomioon ja sitä seuraavaan iankaikkisuuteen. Ihmisiä olisi voinut elää siten varhaisemmin kuin Raamatun sukuluettelosta on voitu laskea aikaa taaksepäin. Kumpi tapa laskea aikoja taaksepäin Raamatusta on sitten oikea vai onko kumpikaan: se ei ole yhtä tärkeää kuin ymmärtää Raamatun hengellisiä kuvia, joita ei ole aina tarkoitettu tulkittavan lainkaan kirjaimellisella tavalla.

Mietin sitä, kumpi on tärkeämpää: uskoa kirjaimellisesti seitsemän päivää kestäneeseen luomisviikkoon vai sen esikuvallinen merkitys. Vastaus on: esikuvallinen merkitys.

Minä ajattelen nyt niin, että Jumala ei ole edes tarkoittanut luomisen kuutta päivää ja sitä seurannutta seitsemättä levon päivää kirjaimelliseksi kuvaukseksi luomisen kestosta ja tapahtumajärjestyksestä.

En usko, että jokainen luomisen päivä on kestänyt tarkalleen ottaen noin 24 tuntia eli vuorokauden ja kunakin päivänä on luotu se osa universumia tai maapalloa, mitä on kuvattu. Luomisen jakamisella kuuteen luomisen päivään ja sitä seuranneeseen levon päivään on pelkästään hengellinen merkitys kuvana Jumalan suunnitelmasta pelastaa valitut lapsensa kuusituhatta vuotta kestävä ajanjakson jälkeen ja antaa heidän päästä luvattuun Jumalan kansan lepoon. Tämän lisäksi luomisen seitsemän päivää ovat pohjana viikkokalenterille, jota on noudatettu jo ennen Mooseksen aikaa sekä Seetin sukulinjassa (niin uskon) ja myös pakanakansojen keskuudessa (muinainen Babylon, Rooma).

Petteri Haipola, 11.6.2016